

Matkalla

Asiakkaalle suunniteltu ja huovuttamalla toteutettu taidetekstiili

Minna Taipale

Kuopion Muotoiluakatemia

Opinnäytetyö

Matkalla

Asiakkaalle suunniteltu ja huovuttamalla toteutettu taidetekstiili

Minna Taipale

Opinnäytetyö

____. ____.

Koulutusala Kulttuuriala			
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma			
Työn tekijä(t) Minna Taipale			
Työn nimi Matkalla Asiakkaalle suunniteltu ja huovuttamalla toteutettu taidetekstiili			
Päiväys	4.4.2012	Sivumäärä/Liitteet	51
Ohjaaja(t) Riitta Junnila-Savolainen, Helena Kauttonen			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Vuokko Taipale			
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella ja toteuttaa taidetekstiili asiakastyönä yksityiselle henkilölle. Suunnittelun lähtökohtana olivat asiakkaan esittämät toiveet ja tilan asettamat vaatimukset. Taidetekstiili toteutettiin huovutuksen ja kirjonnin keinoin.</p> <p>Opinnäytetyössä tekijä perehtyi valon vaikutukseen tilassa ja värien vaikutukseen sisustuksessa. Opinnäytetyöprosessin aikana tekijä laati neljä tunnelmataulua luonnostelun pohjaksi sekä selvittääkseen asiakkaan mieltymyksiä. Luonnostelu tapahtui piirtämällä, maalaamalla ja kuvankäsittelyohjelmalla. Tekijä esitteli asiakkaalle luonnoksia, joista asiakas valitsi toteutettavan taidetekstiilin.</p> <p>Opinnäytetyön tuloksena syntyi uniikki taidetekstiili omakotitalon olohuoneen seinälle.</p>			
Avainsanat Asiakastyö, huovutus, taidetekstiilit			

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Minna Taipale			
Title of Thesis On the way Felted Art Textile Designed for the Customer			
Date	4.4.2012	Pages/Appendices	51
Supervisor(s) Riitta Junnila-Savolainen, Helena Kauttonen			
Client Organisation /Partners Vuokko Taipale			
<p>Abstract</p> <p>The theme of the thesis was to design and make a work of textile art for a private person. The design process was customer-oriented and based on the ideas set by the customer and the requirements of the room. The art textile was realized by felting and embroidery.</p> <p>The author researched how light affects colours and acts in a room. The design process started with drafting four mind maps. The sketches were made by drawing, painting and using photo editing programs. The author made sketches and the customer chose the most enjoyable idea.</p> <p>As a result of the final project with thesis a unique art textile to a living room was realized.</p>			
<p>Keywords Custom work, felting, art textiles</p>			

Sisällys

1	Johdanto	7
2	Visuaalinen ilmaisuni ja työskentelytapani	8
3	Tekstiileihin vaikuttavia tekijöitä	10
3.1	Valo tilassa	10
3.2	Värit sisustuksessa	12
4	Hyvin suunniteltu - puoliksi tehty	14
4.1	Projektin eteneminen	14
4.2	Asiakasanalyysi	17
4.3	Tila-analyysi	18
5	Suunnitteluprosessin kulku	21
5.1	Tunnelmataulut	21
5.2	Luonnostelua	26
6	Villasella painettu kartta	33
6.1	Karttakokeiluja	33
6.2	Taidetekstiilin pohjan huovuttaminen	36
6.3	Kartan neulaaminen ja työn viimeistely	38
6.4	Taidetekstiilin pingotus kehyksiin	43
7	Asiakkaan kommentit taidetekstiilistä	45
8	Päätäntä	46
	Kuvaluettelo	
	Lähteet	
	Aineistot	

1 Johdanto

Opinnäytetyönäni suunnittelen ja valmistan yksityiskotiin taidetekstiilin asiakkaan toiveet, oma ammattitaitoni ja visuaalisen ilmaisuni yhdistäen. Suunnittelun lähtökohtana ovat asiakkaan esittämät toiveet toteutettavasta carpe diem - henkisestä, muistoja taltioivasta sekä herättävästä seinätekstiilistä. Tekstiilin toteutuksessa hyödynnän huovutusta ja kirjontaa. Suunnittelussa otan huomioon myös tilan sisustuksen ja värimaailman sekä valaistuksen.

Haluan vahvistua ideoijana sekä oppia mahdollisesti uusia luonnostelumenetelmiä. Tavoitteenani on sisäistää asiakastyön tekemisprosessin kulku, jotta osaan soveltaa sitä myöhemmin itse tekemissäni töissä sekä löytää yhteinen sävel asiakkaan ja itseni välille. Haluan asiakkaan ja minun välisen kanssakäymisen sekä yhteisymmärryksen välittyvän myös lopputuloksesta. Tavoitteenani on, että projektin molemmat osapuolet, asiakkaani ja minä, olemme tyytyväisiä valmistettavaan taidetekstiiliin.

Taidetekstiilin toteutustavaksi valitsin huovutuksen sen mahdollistaman maalauksellisen ja samalla kolmiulotteisen pinnan takia. Halusin myös yhdistää kahta eri huovutus-tekniikkaa, neula- ja märkähuovutusta. Yhdistin taidetekstiiliin kirjutun tekstin, koska halusin saada siihen

herkän ja kauniin yksityiskohdan, joka samalla toimii viestinä katsojalle.

Opinnäytetyö koostuu kirjallisesta raportista, jossa kerroon asiakastyön suunnittelun ja valmistuksen prosessin. Lisäksi tarkastelen prosessin onnistumista. Käyttämäni lähteet ovat sekä kirjallisia että internet-lähteitä, aiemmin tehtyjä opinnäytetöitä sekä asiakkaan kanssa käymiäni keskusteluja ja sähköposteja.

2 Visuaalinen ilmaisuni ja työskentelytapani

Töitani kuvaillaan usein pelkistetyiksi, selkeiksi, käytännön läheisiksi ja leikkisiksi. Keskityn toteuttamissani tuotteissa leikkitelemään pienillä yksityiskohdilla, kuten esimerkiksi sidoksilla ja materiaaleilla, ja yleensä käytän vain muutamia värejä töissäni. Värimaailma toteuttamissani tuotteissa on yleensä hillitty; käytän paljon mustaa, harmaata, ruskeaa, beigeä ja valkoista. Rauhallista ja hillittyä värimaailmaa piristän yksittäisillä kirkkaammilla väreillä. Käyttämäni värimaailma kumpua suoraan ympäristöstäni. (kuvat 1-4, sivut 8-9) Ammennan ideoita ja ajatuksia ympäröivästä luonnosta sekä muistoista. Tarkkailen muuttuvaa ympäristöä ihmisten kautta. Ideoideni pelkistetyssä ja herkässä värimaailmassa toistuvat luonnon värit sekä luonnon polveilevat ja kauniit muodot.

Yleensä aloitan ideoinnin keräämällä kuvia ja lehtileikkeitä haluamastani kuvio- ja värimaailmasta, en vielä tässä vaiheessa mieti valmistettavaa tuotetta. Annan ideoiden ja ajatusten kehittyä pääni sisällä usein pitkäänkin tekemättä vielä varsinaisia luonnoksia. Kirjaan muistiin ideoita siitä, millainen valmistettava tuote voi olla tai mitä siltä vaadin. Tässä vaiheessa en vielä

KUVAT 1 JA 2 Suunnittelemani ja painamani pussi- 8
lakanasetti sekä kutomani täyskuvikasmatto

KUVAT 3 JA 4 Tietokoneohjatuilla kangaspuilla kutomani meikkipussukat sekä huovuttamani Väriä!-pannunalunen

sulje pois tyhmältäkään tuntuvia ideoita. Kaiken tuntuesa selkeämmältä, ryhdyn luonnostelemaan ja miettimään tuotteen mahdollista ulkomuotoa. Varsinainen luonnosteluvaihe kestää yleensä muutaman viikon.

Pyrin pohtimaan käytettäviä materiaaleja, sillä saan usein ideoita materiaalilähtöisesti. Materiaalit herättävät minussa ajatuksia ja niitä käsitellessä ideat alkavat lennellä. Olen työskentelytavaltani enemmän käytännön kokeilija kuin luonnostelija, siksi suunnitelmani muuttuvat vielä paljonkin koekappaleita tehdessä, enkä siksi huolestu luonnosten vähäisestä määrästä. Joskus saan idean tuotteesta tai sen ulkomuodosta vasta materiaalit löydettyäni. Varsinainen työskentely- ja toteutusvaihe etenee sujuvasti ja jouhevasti, sillä pyrin selvittämään ja varautumaan jo etukäteen tehtäviin työvaiheisiin.

Vahvuutenani on kyky aikatauluttaa projekti omien voimavarojeni mukaan. Työskentelen motivoituneesti ja pitkäjänteisesti saavuttaakseni haluamani lopputuloksen, toistan samoja työvaiheita ja hion lopputulosta, kunnes saavutan haluamani. En pelkää mahdollisia ajatuslukkoja ja työvaiheiden paikallaan junnaamista, vaan pyrin ennaltaehkäisemään niitä keskustelemalla eri työvaiheista sekä kohtaamistani ongelmista muiden kanssa. Huolellinen työskentelytapani ja kyky puurtaa saman asian parissa pitkän aikaa ovat todennäköisesti vahvuuksiani myös opinnäyte-työprosessin aikana.

3 Tekstiileihin vaikuttavia tekijöitä

3.1 Valo tilassa

Valo näyttelee suurta osaa sisustuksessa. Voidaan ajatella, että valo luo tilan, tuo esiin värit ja paljastaa materiaalien ja muotojen yksityiskohdat (Wilhide 2002, 10). Huoneeseen lankeavan luonnonvalon suunta vaikuttaa siihen, millaisina esimerkiksi tekstiilien värit toistuvat; pohjoisesta tuleva valo on usein viileää ja sinertävää, etelästä tuleva taas lämmintä (Rees 2001, 28). Halogeenivalo tuottaa viileää, luonnonvalon kaltaista, valoa ja tästä syystä se myös toistaa värisävyt luonnollisempina kuin hehkulamppu (Wilhide 2002, 41). Hämärässä huoneessa koemme raikkaatkin värisävyt tummempina ja ”kulahtaneina”, tämän huomaa mielestäni hyvin esimerkiksi iltahämärässä. Sisustuksen värien muuntumisen valon määrän vaihdellessa voi havaita myös kun ajattelee, miten erilaisilta samat tekstiilit näyttävät kesällä ja talvella tai pohtiessa tekstiilien väritystä keskipäivän auringonpaisteessa ja iltahämärässä. Värit toistuvat luonnollisimpina päivänvalossa (Rees 2001, 115).(kuva 5)

KUVA 5 Valo tuo värit esiin tilassa

Tilan valoisuuteen vaikuttaa siinä olevien ikkunoiden lukumäärä ja koko. Mitä suurempia ikkunat ovat, sitä enemmän huoneeseen pääsee luonnonvaloa, ja sitä selkeämpinä sisustuksessa käytetyt värit toistuvat. Voimakkaiden kontrastien välttämiseksi ikkunoita tulisi olla useammalla seinällä. Kun huoneeseen tulee valoa vain yhdestä ikkunasta, luonnonvalo ei riitä valaisemaan koko huonetta kunnolla: siksi ikkunan läheisyydessä on hyvin valoisaa ja huoneen toiseen laitaan jää varjoisia kohtia. (Wilhide 2002, 21.) Yhdestä suunnasta tuleva valo saa aikaan jyrkkiä kontrasteja, sillä valon ja varjon vaihtumiskohdat korostuvat yhdensuuntaisessa valaistuksessa.

Pelkkä luonnonvalo ei riitä huoneen valaisemiseen vuorokauden ympäri, siksi avuksi tarvitaan erilaisia valaisinratkaisuja. Wilhiden (2002, 38.) mukaan valaisimissa tulisi suosia joustavia ratkaisuja, joissa valon voimakkuutta voidaan säädellä ja valon suuntaa vaihtaa. Tällä tavalla valaistus mukautuu moneen eri käyttötarkoitukseen kuten esimerkiksi yleis- tai työskentelyvalaistukseksi. Valaistuksen tarve vaihtelee vuorokaudenajan ja olosuhteiden mukaan, siksi erityisesti valon voimakkuuden säätämahdollisuudesta on hyötyä.

Hyvä valaistus tekee huoneesta miellyttävän oleskella, huonossa valaistuksessa taas huone tuntuu luotaantyöntävältä, eikä siellä ole miellyttävää viettää aikaa. Wilhiden (2002, 16.) mukaan miellyttävä valaistus innostaa

havaitsemaan ympäristöämme. Myös värit, yksityiskohdat, muodot ja materiaalit erottuvat paremmin oikein valaistuin, toisaalta myös arkiaskareiden suorittaminen on miellyttävämpää ja ehkä myös joutuisampaa.

Yleisvalaistukseksi sanotaan kaikkien huoneessa olevien valojen summaa; se joko korvaa tai täydentää päivänvaloa. Paras ja luonnollisin valaistus saadaan aikaan käytettäessä useaa eri valonlähdettä. (Rees 2001, 10.) Wilhiden (2002, 41.) mukaan myös käytetyt valonlähteet vaikuttavat siihen, miltä ympäristön värit ja pinnat näyttävät. Hänen mukaansa lämmintä ja kellertävää valoa tuottavat hehku-lamput ovat kodeissa yleisimmin käytettyjä. Halogeenivalo sen sijaan toistaa värit aidompina, vaikkakin sen tuottama valo on kylmempää ja valkoisempaa.

Haluttaessa korostaa jotain yksityiskohtaa, kuten esimerkiksi taulua, käytetään kohdevalaistusta. Wilhide (2002, 114.) suosittelee kohdevalaistuksessa käytettävän hillittyä ja suhteellisen vaimeaa valoa. Tällä tavalla huomio kiinnittyy haluttuun kohteeseen, eikä siihen suunnattuun valoon. Liian kirkas kohdevalaistus myös häiritsee tasaista yleisvalaistusta, sillä se kiinnittää huomion yksittäiseen valaisimeen. Wilhide (2002, 128.) suosittelee huoneen valaistuksessa käytettävän eri valaisintyyppisiä, jotta valaistus on tarvittaessa helposti muunneltavissa. Erilaisten valaisinratkaisuiden yhdistäminen tuo tilaan

muuntelun mahdollisuuksia, lisäksi ne mahdollistavat tarvittaessa työskentely- ja kohdevalaistuksen.

Huoneen valaisinten valintaan vaikuttaa myös seinien ja katon väri. Reesin (2001, 30.) mukaan tummasävyiseen huoneeseen kannattaa valita hehkulamppuja, jotta tunnelma säilyisi lämpimänä myös hämärässä. Vaalein sävyin sisustettu huone sen sijaan vaatii halogeenivalaistuksen säilyttääkseen värisävyt luonnollisina, vaaleat sävyt myös neutraloivat hehkulamppujen keltaisuutta. Useat sisustuksen ja valaistuksen asiantuntijat suosittelivat yleensä valkoista kattoa, sillä se heijastaa valoa ja siten maksimoi luonnonvalon määrän tilassa. Hämärään huoneeseen tulisi valita lämpimän sävyisiä tekstiileitä, sillä ne vaikuttavat valoon lämmittävästi. (Rees 2001, 30).

3.2 Värit sisustuksessa

Rihlaman (1999, 66.) mukaan tilassa tulisi olla yksi hallitseva sävy, jota muut värit maustavat. Hänen mukaansa käytettävät värit ovat usein myös sidoksissa materiaaleihin, esimerkiksi pehmeät tekstiilimateriaalit ja kovat ja kiiltävät metalli- ja puumateriaalit vaativat eri värisävyjä tullakseen parhaiten esiin. Mielestäni mausteena toimivat värit voivat olla hyvinkin poikkeavia tilan taivomaiseen värimaailmaan nähden, sillä ne toimivat kat-

seenkiinnittäjinä ja mielenkiintoisina yksityiskohtina korostaen esimerkiksi lattian väriä. Katseenvangitsijana voi toimia esimerkiksi jokin koriste-esine tai näyttävän värinen matto.

Huoneen pintojen värejä pohtiessa tulee ottaa huomioon huoneen käyttötarkoitus; esimerkiksi olohuoneessa, jossa vietetään paljon aikaa, suuria seinäpintoja on harvoin maalattu silmiinpistävän kirkkaalla värillä tai tapetoitu voimakkaasti kuvioidulla tapetilla. Rihlaman (1999, 66) mukaan hyvän tilatunteen säilyttämiseksi saisi vain yhdessä huonetta rajoittavista pinnoista käyttää voimakasta kuviointia. Seinien väri tulisi huomioida suunniteltaessa huoneen muuta sisustusta. Yksinkertaisinta on hyödyntää seinän väriä ja yhdistää se harmoniseksi kokonaisuudeksi yhdessä huoneen muun värimaailman kanssa. Seinän väriä voi myös hyödyntää käyttämällä sitä vastakohtana muille sisustuksessa käytetyille väreille. (Rihlaman 1999, 66.)

Rihlaman (1999, 50.) mukaan vaaleat värit lisäävät tilan tuntua, kun taas tummat värit saavat tilan tuntumaan jopa todellisuutta pienemmältä. Hänen mukaansa sinisen ja vihreän eri sävyt koetaan rauhoittavina, ja kirkkaammat värit kuten keltaisen ja punaisen eri sävyt kiihottavina. Lisäksi sinisen ja vihreän sävyt tuntuvat olevan etäämpänä katsojasta kuin lämpimämmät, punakeltaiset, värisävyt. Rihlaman (1999, 52) mukaan ihminen kokee värityksen luonnollisimpana sen keventyessä ylöspäin katsottaessa. Rih-

lama (1999, 66) mainitsee yleissäännöksi sisustamisen värisijoittelussa tummimman värin sijoittamisen alimmaksi ja vaaleimman värin kaikkein ylimmäksi. Hän kuitenkin kehottaa kokeilemaan ja rikkomaan tätäkin neuvoa.

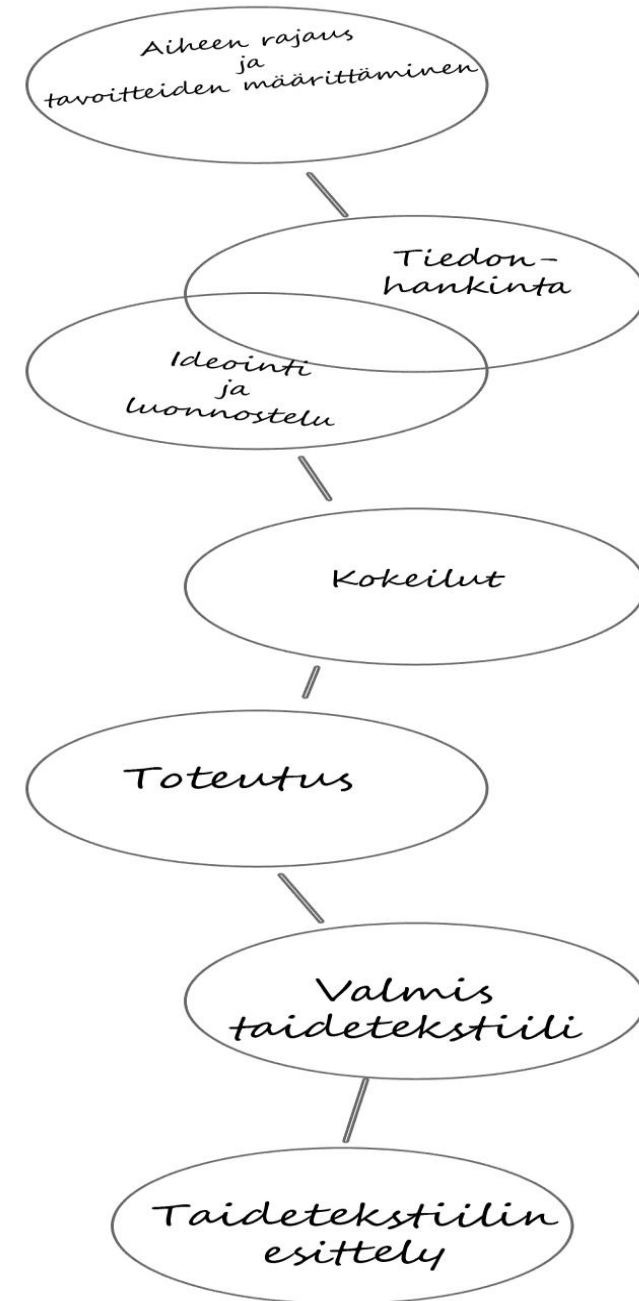
Tekstiileissä käytetyt kuviot ja värit vaikuttavat paljon siihen, millaisiksi koemme tekstiilit katsoessamme niitä. Kuviointi saattaa esimerkiksi olla väritykseltään niin lähelle pohjan väriä, että tietystä suunnasta tai tarpeeksi kaukaa katsottaessa kuvio hukkuu pohjaan. Jos kuviopinta on pientä ja tiheää, se näyttää kaukaa katsottaessa yhtenäiseltä, eikä kuviointi näin ollen erotu. Rihlaman (1999, 67.) mukaan tekstiili on miellyttävämpi katsella, jos kuvio- ja taustapinnan pinta-alat poikkeavat kooltaan toisistaan. Yleisesti koemme orgaaniset ja polveilevat muodot miellyttävinä, sillä ne antavat tilaa ajatuksille. Geometriset ja diagonaaliset muodot sen sijaan saatetaan kokea jäykkinä. Kuvioiden tiheys, ryhmittely sekä suunta ja niiden aikaansaama ajatus liikkeestä vaikuttavat siihen, millaisena koemme tilan (Rihlama 1999, 67).

4 Hyvin suunniteltu - puoliksi tehty

4.1 Projektin eteneminen

Laadin itseäni varten kuvion opinnäytetyön eri työvaiheista (kuvio 1) soveltaen Pirkko Anttilan (2007, 88) kehittämää realistisen evaluaation prosessia, lisäksi rajasin aihetta tarkemmin. Opinnäytetyöprosessi ajoittuu tammi-huhtikuulle 2012. Työn luovutan asiakkaalle keväällä 2012, ja taidetekstiilin ripustaminen tapahtuu yhdessä asiakkaan kanssa.

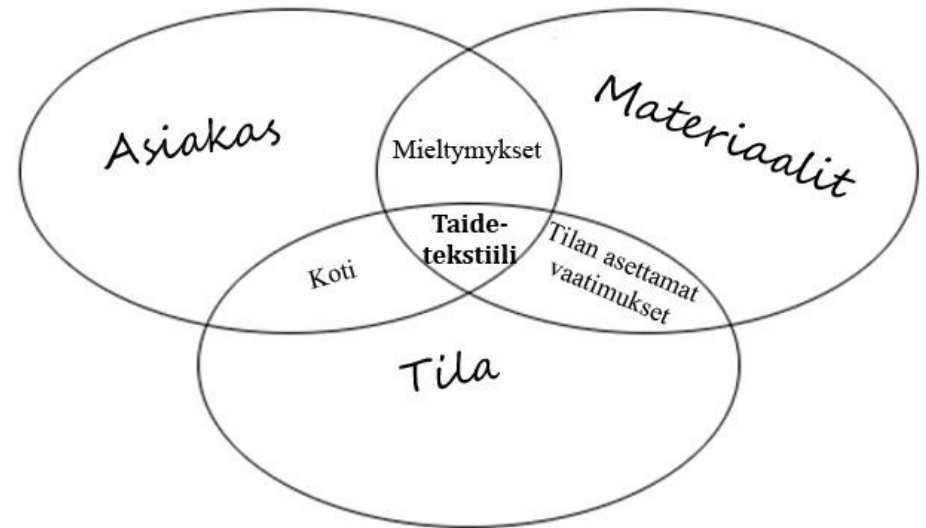
Ideointi-, luonnostelu- ja tiedonhankintavaiheet ovat osittain päällekkäisiä. Ideoinnin avuksi teen asiakas- ja tila-analyysit, joissa selvitän tarkemmin asiakkaan väri- mieltymyksiä ja kiinnostuksen kohteita, lisäksi tutustun tarkemmin tilaan. Tällä tavalla pystyn huomioimaan paremmin asiakkaastani tekemät havainnot sekä tilan taidetekstiilille asettamat vaatimukset. Päällekkäisten työskentelyvaiheiden avulla saan mahdollisuuden hyödyntää tiedonhankinnassa tekemäni huomiot, esimerkiksi värejä ja valaistusta koskien, ideointi- ja luonnosteluvaiheessa. Ideoidessa tärkeintä on ideoiden monipuolisuus, siksi en

KUVIO 1 Realistisen evaluaation prosessi

sulje mitään vaihtoehtoja pois. Oudoilta tuntuvista ideoista voi syntyä myöhemmässä vaiheessa tärkeä yksityiskohta. Luonnostelun apuvälineenä käytän piirtämisen ja maalaamisen lisäksi Adobe PhotoShopia.

Perehdyn tarkemmin Kuopion Muotoiluakatemiassa tehtyihin taidetekstiilien suunnittelua ja toteuttamista asiakastyönä käsitteleviin opinnäytetöihin. Minna Ojala (2010) sekä Nina Kuusela (2004) ovat suunnitelleet ja toteuttaneet opinnäytetyönään taidetekstiilin yksityiskotien olohuoneisiin. Koska opinnäytetyöni aihe on samankaltainen kuin heidän, päätin perehtyä tarkemmin heidän töihinsä. Perehdyin heidän käyttämiinsä luonnostelumenetelmiin sekä materiaalikokeiluihin, sillä heidän tavoissaan luonnostella oli samoja piirteitä kuin omassa suunnitteluprosessissani. Ojala luonnostelee pääasiassa maalaamalla sekä valokuvaamalla kun taas Kuusela (2004) luonnostelee piirtämällä. Yhteistä suunnitteluprosesseissamme on, että testasimme luonnoksia havainnollistavien tilakuvien avulla. Taidetekstiiliä luonnostellessani käytin sekatekniikoita, joissa yhdistelin sekä valokuvausta, maalaamista että piirtämistä. Ojala (2010) käytti opinnäytetyönsä materiaalina villaa ja valmisti taidetekstiilin huovuttamalla, myös hänen käyttämänsä luonnostelumenetelmät olivat samankaltaisia kuin omani.

KUVIO 2 Työn keskeiset tekijät

Opinnäytetyön suunnitteluun ja valmistamiseen vaikuttavat useat eri kontekstit (Anttila 2007, 46), joista tärkeimmät ovat tila, asiakas sekä materiaalit (Kuvio 2). Lisäksi kontekstit määrittävät toisiaan; tila on asiakkaalle koti ja minulle, suunnittelijalle, se on ympäristö. Asiakkaan mieltymykset vaikuttavat siihen mitä materiaaleja käytän taidetekstiilissä. Tilan värit, valaistus ja sisustus asettavat omat vaatimuksensa taidetekstiilille. Näiden kolmen lisäksi myös oma näkemykseni vaikuttaa siihen, millainen taidetekstiili tulee olemaan.

Tutustuin tilaan kesällä 2011. Myöhemmin syksyn aikana pohdin taidetekstiilin toteutustapaa sekä väritystä ja muotoa tekemieni havaintojen pohjalta. Kesällä tutkin tilan sisustusta ja värimaailmaa sekä asiakkaan sisustustyyliä. Kyselin myös asiakkaalta hänen toiveitaan toteuttavan tekstiilin suhteen. Keskustelin myös asiakkaan kanssa tekstiilin sijoituspaikasta sekä siinä mahdollisesti käytettävistä materiaaleista. Samalla tutustuin kohteen muuhun sisustukseen sekä tein havaintoja siitä ja lähiympäristöstä. Tarkempaa analysointia varten sain asiakkaalta sähköpostitse kuvia tilasta.

Pohdin asiakkaan värimieltymyksiä sekä mietin sisustuksessa vallitsevia värejä sekä huonekalujen sijoittelua. Asiakas haluaa taidetekstiilin sijoitettavan sohvan yläpuolelle. Tekstiiliin käytettävistä materiaaleista kysyn asiakkaan mielipidettä ja tarvittaessa lähetän hänelle näytevaihtoehtoja materiaaleista. Pysin hyödyntämään työssä osittain asiakkaalle merkittäviä materiaaleja, jotka herättävät hänessä tunteja ja tunnelmia.

Kokeiluvaiheessa testaan eri materiaaleja ja tekniikoita, joita käytän taidetekstiilissä. Selvitän, mistä löydän tarkoitusperiäni laadultaan, tunnultaan ja väreiltään vastaavat materiaalit ja lopuksi hankin ne. Pysin hyödyntämään käytettävissä materiaaleissa esimerkiksi työn taustassa ja mahdollisissa kehyksissä jo olemassa olevia

materiaaleja. Materiaalitestaukset ja työn toteutus tapahtuvat pääasiassa Kuopion Muotoiluakatemia tiloissa.

4.2 Asiakasanalyysi

Asiakkaani Vuokko Taipale on minun tätini. Hän on keski-ikäinen 57-vuotias Ruotsissa asuva nainen. Hän asuu yksin omakotitalossa noin 100 kilometrin päässä Tukholmasta. Hänellä on kaksi lasta, jotka ovat asuneet jo vuosia omissa asunnoissaan.

Hän kertoo pitävänsä matkustelusta ja vieraista kulttuurista, takorautaisista ja maalaisromanttisista yksityiskohdista sekä kynttilöistä. Hän pitää myös luonnosta, merestä, vaeltamisesta ja mökkeilystä. Luonnon keskellä ja meren rannalla hän tuntee rentoutuvansa parhaiten. Hänelle koti on paikka rentoutumiselle ja hän viettää siellä paljon aikaa ystäviensä kanssa. Oma ja läheisten hyvinvointi on hänelle tärkeää. Hän pyrkii elämään carpe diem - eli tartu hetkeen - filosofian mukaan ja iloitsemaan elämän pienistä hetkistä.

Ensimmäisen juttutuokion jälkeen Taipale kertoi avaintuntemuksia seinätekstiiliin: jotain lokeroista ja carpe diem-henkistä, jotain mikä kuvaisi hänen juurettomuuttaan ja kaipuuta muualle. Hän ei esittänyt toiveita käytettävistä väreistä, mutta hän kertoi pitävänsä erityisesti vihreän ja ruskean eri sävyistä.

Asiakkaan carpe diem

Carpe diem- eli tartu hetkeen -filosofian pohjautuu filosofi Horatiuksen sanoihin: ”Ei kannata yrittää saada selville tulevaisuutta, parempi on kestää kaikki minkä kohtalolta saa, juoda viiniä ja nauttia tästä hetkestä...”. Filosofian mukaan tulisi tarttua hetkeen, elää tämä päivä ja nauttia elämästä vielä kun se on mahdollista. (Kivimäki 1997, 38)

Asiakkaani Vuokko Taipale pyrkii elämään carpe diem - filosofian mukaan nauttien yksittäisistä hetkistä ja yrittäen olla murehtimatta tulevaisuutta turhaan. Ymmärtääkseni paremmin hänen ajatuksiaan hetkessä elämisestä pyysin häntä kirjoittamaan muistiin ajatuksia carpe diemistä.

Ottaa kaikki irti vähästä ja nauttia pienistäkin hetkistä. Ihanasta aamusta, auringonpaisteesta, vain kun on hyvä olla, ja toisten kertomuksista mielenkiintoisista asioista, matkoista, kokemuksista kaukana ja lähellä. Yleensä vain ehkä yrittää olla onnellisempi ihminen, mikä ei aina ole niin helppoa.

Positiiviset ajatukset itsestäsi ja toiveistasi vetävät puoleensa positiivisuutta - saat mitä haluat ja onnistut missä vain, kunhan ajattelet positiivisesti etkä anna negatiivisen epäilyn itsestäsi vallata mieltäsi. Helppoa, eikö vain? Jos olet positiivinen ja ajattelet, että olet onnellisesti terve ja voit hyvin niin voit hyvin!

4.3 Tila-analyysi

Taidetekstiili toteutetaan omakotitalon olohuoneeseen. Olohuone on kodin keskus, jossa vietetään paljon aikaa ystävien kanssa. Huone on suorakaiteen muotoinen yhtenäisen tila, joka on sisustettu kahteen eri osaan: oleskelu- ja kirjastotilaan. Tiloja rajaa vinottain oleva tv-taso, joka on ovesta katsottuna suoraan edessä. Lattia on puun väristä parkettia ja seinät sekä katto ovat valkoiset, tehosteseinä on väriltään maitokahvin ruskea. Taidetekstiili sijoitetaan oleskelutilan sohvan yläpuolelle nykyisen ryijyn paikalle. Taidetekstiilin arvioitu koko on noin 0,80 x 1,40 metriä. Seinälle ei kohdistu suoraa kohdevaloa.

Huoneeseen tulee päivänvaloa koko päivän ajan; päiväaurinko paistaa huoneeseen suuresta päätyikkunasta valaisten sen tasaisesti koko päivän ajan. Ilta-aurinko kajastaa oleskelutilan kahdesta ikkunasta sisään; valo ei kuitenkaan heijastu suoraan seinälle, johon taidetekstiili tulee. Eri suuntiin avautuvat ikkunat valaisevat Wilhiden (2002, 21) mukaan huoneen tasaisesti, eikä huoneeseen tällöin muodostu selkeitä valon ja varjon kontrasteja. Reesin (2001, 15) mukaan värit toistuvat parhaiten päivänvalossa, huoneessa käytetyt kirkkaat värisävyt eivät vääristy voimakkaassakaan päivänvalossa. Laskeutuva ilta-aurinko ei paista suoraan huoneeseen

KUVA 6 Tilan sisustusta

vääristäen sen värisävyjä. Valkeat seinät ja katto lisäävät huoneen valoisuutta, sillä ne heijastavat valoa ja lisäävät tilan tuntua (Rihlma 1999, 50).

Oleskelutilassa on vaaleanruskea sohva sekä samanvärisen nojatuoli, sohvapöytä sekä tv-taso. Sohvalla on tumman vihertäviä ja beigejä tyynyjä sekä beige torckkuhuopa. Sohvan ja nojatuolin väliin jäävässä nurkassa on jalkalamppu. Sovhapöydän alla on limenvihreä nukkamatto. Tasot ovat väriltään vaalean koivun värisiä. Ulos avautuu kaksi isoa ikkunaa, ikkunalaudalla on muutamia viherkasveja sekä koristelamppu. Ikkunassa on ohuet läpikuultavat hennon vaaleanvihreät verhot. Ikkunat suuntaavat länteen eli ilta-aurinko paistaa niistä huoneeseen. Seinällä on ryijy, jossa on kuvattuna latomaisema. (kuva 6, sivu 18)

Kirjastotilassa on suuri koko seinän peittävä kirjahylly (kuva 7), sekä vaaleanbeige sohva ja punainen nojatuoli. Kirjahylly on täynnä kirjoja sekä koriste-esineitä. Sohvan edessä on luonnonvalkoinen kudottu matto, jossa on sivuilta keskelle eteneviä punaisia, keltaisia ja sinisiä tyyliteltyjä tulppaaneita. Sohvan takana oleva seinä on väriltään maitokahvinruskea ja siinä on kaksi värikästä taulua. Takapihalle avautuvan ikkunan edessä on penkki, joka on täynnä viherkasveja. Ikkunassa on läpikuultavat lattiaan asti ulottuvat limenvihreät verhot. Huoneesta on myös kulkumahdollisuus takapihalle. Ovi pihalle on punaisen nojatuolin takana. (kuva 8)

KUVAT 7 JA 8 Tilan sisustusta

Olohuoneen sisustuksessa näkyy asiakkaan mieltymys vihreään ja ruskeaan, ja tauluissa näkyy mieltymys myös kirkkaiseen väreihin. Asiakas pitää erityisesti vaaleista ja hillityistä värisävyistä, mikä näkyy esimerkiksi sohvien väripöytä. Tehosteseinän täyteläinen väri sointuu sohvien väriin. Hänen kertomansa mukaan vihreät ja vaaleat verhot miellyttävät häntä erityisesti. Värikkäät taulut tuovat tilaan pirteyttä ja eloisuutta.

Olohuoneen vihreän ja ruskean sävyinen sisustus tekee huoneesta tunnelmaltaan rauhallisen, rentouttavan ja harmonisen. Rihlaman (1999, 50) mukaan rauhallista tunnelmaa edistävät vihreän ja sinisen sävyt, kun taas kirkkaat värit kuten punainen ja oranssi toimivat kiihottavina. Huoneen sisustuksessa on käytetty vihreää esimerkiksi verhoissa, sisustustyynyissä sekä matossa. Punainen nojatuoli kiinnittää huomion kirkkaalla värillään ja seinällä olevat taulut oransseilla ja keltaisilla yksityiskohtiltaan. Ruskeaksi maalattu tehosteseinä toistuu huoneen sisustuksessa eri ruskean sävyisinä yksityiskohtina, kuten tyynyinä ja torkkupeittona, myös sohvat ovat väriltään vaalean beigeitä. Tilan yksiväriset vaaleat seinät sekä runsas luonnonvalo mahdollistavat taidetekstiilissä käytettävien kirkkaita värejä, sillä ne toistuvat oikean sävyisinä runsaassa luonnonvalossa. Myöskään laskeutuva ilta-aurinko ei paista suoraan seinälle, jolle taidetekstiili sijoitetaan, jolloin se vääristäisi taidetekstiilin värejä.

Taidetekstiilin sijoittuminen tyhjälle seinälle saa katsojan kiinnittämään siihen huomion ilman lisävalaistuksen tarvetta. Wilhiden (2002, 133) mukaan valon ei tulisi heijastua työstä ja sen on valaistava työ tasaisesti. Huoneeseen tuleva runsas luonnonvalo riittää valaisemaan taidetekstiilin riittävästi ja tasaisesti, eikä erityiselle kohdevalolle ole tarvetta. Materiaalivalinnoilla voidaan vaikuttaa siihen, ettei valo heijastu työstä.

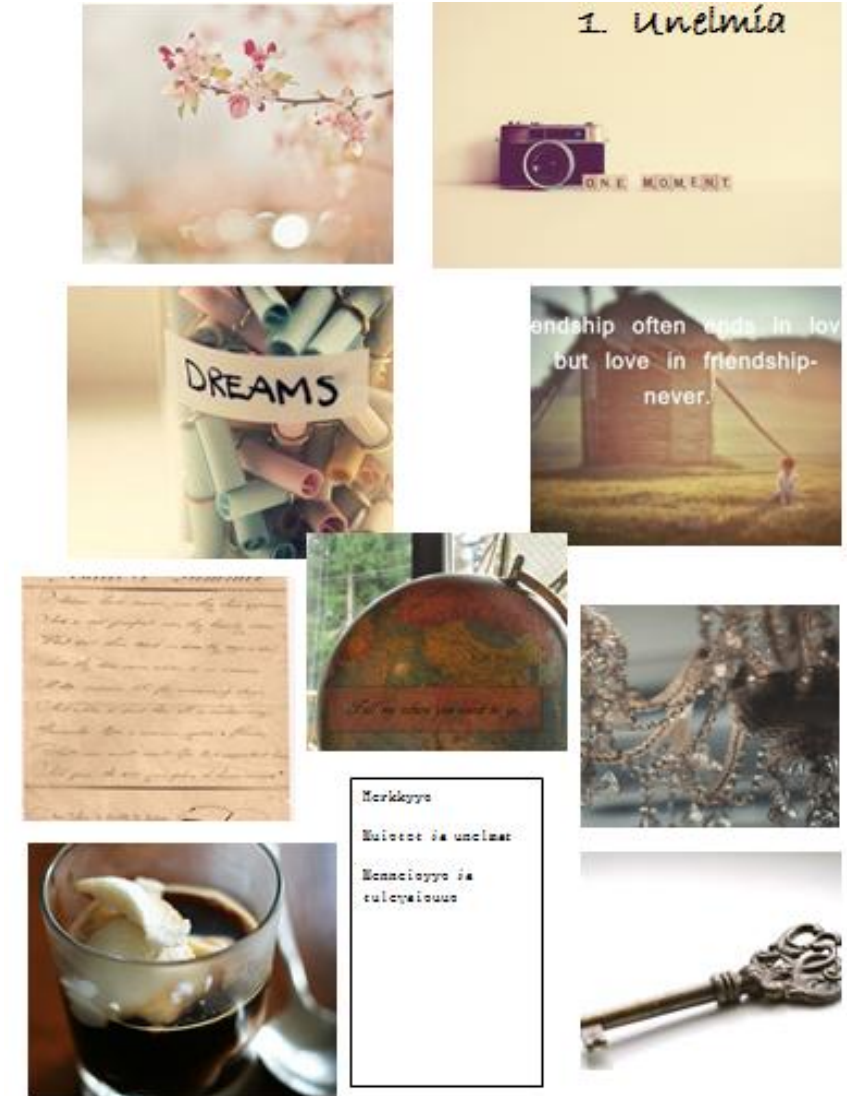
5 Suunnitteluprosessin kulku

5.1 Tunnelmataulut

Asiakkaani Vuokko Taipaleen kanssa käymieni keskusteluiden pohjalta tein neljä tunnelmataulua, jotka nimesin niiden tunnelman mukaan: Unelmia, Vuodenkierto, Luonnollisuus ja Matkalla. Pysin tekemään jokaisesta tunnelmataulusta omanlaisensa, kuitenkin niin että jokainen niistä sisältäisi asiakkaan itselleen tärkeiksi mieltämiä asioita, yksityiskohtia tai sitaatteja. Lopuksi tulostin tunnelmataulut ja kirjoitin niistä jokaisesta tarinan ”ajatusvirta”-tyylillä saadakseni niistä irti mahdollisimman paljon taidetekstiilin suunnittelu- ja luonnosteluvaiheita varten.

”Unelmia”- tauluun (kuva 9) keräsin aiheeltaan herkkiä kuvia, jotka kuvastavat muistoja ja unelmia sekä menneisyyttä ja tulevaisuutta, valitsin nämä sanat myös taulun avainsanoiksi. Hempeät ja herkän utuiset kuvat muistuttavat rakkaudesta, haaveista ja unelmista, sekä niiden tavoittelun tärkeydestä. Kuvista välittyy myös yksittäisten hetkien merkitys ja se että niistä saa voimaa sekä iloa elämään. Halusin taulun välittävän katsojalleen myös hetkessä elämisen tärkeyden - carpe diem - eli tartu hetkeen - filosofian, jota asiakaskin pyrkii toteuttamaan. Vaaleat värit kuvastavat myös pehmeyttä ja rauhallisuutta,

ehkä myös kauniin sumuisia hetkiä ja hiljalleen valkenevaa aamua. Avain ja vanha kirje liittyvät menneisyyteen ja muistoihin, ja muistuttavat siitä että jokainen piteläe oman elämänsä avaimia käsissään.

KUVA 9 Tunnelmataulu 1

”Vuodenkierto”- tunnelmataulussa (kuva 10) leikittelin kirkkailla väreillä ja vuodenaikojen vaihtelulla. Tunnelmataulu ilmentää värien riemukasta pirskahtelua ja sulloista värisekamelskaa, mikä luonnossa vallitsee. Kirkkaat värit piristävät mieltä ja ne toimivat iloisen hymyn tavoin piristysruiskeena. Luonnon tarjoamat värit sointuvat aina toisiinsa, vaikka ne olisivatkin miten kirkkaita tahansa. Luonto ikään kuin värittää omaa ”harmauttaan” kirkkailla väripisaroilla, kuten marjoilla, lehdillä ja kukilla. Ympäristössä on aina paljon kauniita värejä ja elementtejä, kunhan vain osaa katsella ympärilleen oikealla tavalla. Erilaiset luonnonmuodot ovat kauniin polveilevia, mutta samalla kuitenkin harmonisia. Luonto on täynnä toinen toistaan kauniimpia yksityiskoh-
tia; moni niistä on vain niin pieni, että se jää usein piiloon katseelta. Vaihtelevat vuodenaajat ja niiden aiheuttama muutos luontoon on kuin kaunis taulu, jota voisi katsella vaikka kuinka kauan. Tunnelmataulua kuvaaviksi sanoiksi valitsin sanat: valo, vuodenaajat sekä värit.

Valo
Vuodenaajat
Värit

KUVA 10 Tunnelmataulu 2

Kolmantena kasaamaani ”Luonnollisuus”-tunnelmatauluun (kuva 11) kasasin kotoisuuteen, rauhoittumiseen, omaan aikaan, mietiskelyyn ja arkeen liittämieni kuvia. Kuvissa on paljon harmaan ja ruskean eri sävyjä, sillä juuri ne saavat aikaan luonnollisen tunnelman. Kuvista aistii rauhallisen ja seisahtuneen tunnelman, ne rauhoittavat ja saavat olon rentoutuneeksi. Ikkunaa rumuttava sade tai hetki luonnon rauhasta nauttien puhdistaa mielen ylimääräisistä ajatuksista. Hieman kenollaan oleva pino polttopuita on sympaattinen, mutta niin kaunis. Kuvat tuovat mieleen kodin ja kodin lämmön sekä sinne liitettävät ajatukset. Kuvassa olevat kirjat ja valokuvat kuvastavat tarinoita joko itsestä tai muista henkilöistä. On tärkeää saada olla oma luonnollinen itsensä paikassa, jossa tuntee olonsa rentoutuneeksi. Jokainen tarvitsee omaa aikaa, aikaa jolloin saa puhdistaa mielen ylimääräisistä ajatuksista. Ehkä se hetki on paikallaan juuri sateen ropistes- sa vasten ikkunalautaa ja takkatulen loimutessa, villapaitaan kääriytyneenä ja villasukat jalassa? Tunnelmatauluja kuvaamaan valitsin sanat rauha, koti ja tarinat.

3. Luonnollisuus

KUVA 11 Tunnelmataulu 3

Matkustaminen
Elämänohjeet
"Home is where your heart is"

"Matkalla"- tunnelmataulussa (kuva 12) kuvaan asiakkaan tuntemaa juurettomuutta sekä intoa matkustamiseen ja uusien kulttuurien sekä ympäristöjen kokemiseen. Maaailma on avoin ja se antaa paljon kokijalleen, kun sen vaan haluaa kokea juuri sellaisena kuin se on ja pitää silmänsä auki. Vieraista kulttuureista voi ammentaa vaikutteita ja tapoja, matkat ovat myös mahdollisuus itsetutkiskeluun ja oman itsensä etsimiseen. "Home is where your heart is"-elämänohjeen liitin tauluun, koska olonsa voi tuntea ko-toisaksi ja tervetulleeksi kunhan vain tuntee sydämensä olevan oikeassa paikassa. Värikkäät eri suuntiin osoittavat kyltit kuvaavat konkreettisten määränpäidensä lisäksi elämän monia eri suuntavaihtoehtoja, aina voi tehdä toisin jos tuntee tehneensä väärän valinnan. Matkalla-tunnelmataulua kuvastamaan valitsin sanat matkustaminen ja elämänohjeet sekä sanonnan "home is where your heart is".

4. Matkalla

Lähetin tunnelmataulut asiakkaalle ja pyysin häntä kirjaamaan muistiin mielipiteitään niistä sekä kertomaan vaatimuksiaan ja toiveitaan toteutettavasta taidetekstiilistä. Ohjeistin häntä kertomaan mahdollisimman tarkasti, miksi jokin tunnelmatauluista tai jokin kuva miellytti häntä erityisesti tai miksi jokin kuva ei tuntunut oikealta valinnalta tunnelmatauluun. Lisäksi keskustelin hänen kanssaan puhelimitse tunnelmatauluista saadakseni mahdollisimman laajan mielikuvan hänen tuntemuksistaan.

Asiakas päätyi valitsemaan tunnelmatauluista eniten itseään miellyttävät kuvat (kuva 13) ja kertomaan, mikä juuri niissä viehätti häntä. Hänen mukaansa kaikki taulut kuvasivat häntä hyvin, niissä oli kiteytettynä asiakkaalle tärkeitä asioita sekä häntä miellyttäviä värejä. Asiakas myös lisäsi tunnelmatauluihin itselleen tärkeitä sanoja ja lauseita, lisäksi hän kirjasi muistiin tunnelmataulujen hänessä herättämiä ajatuksia. Hän päätyi valitsemaan yhteensä viisi häntä ja hänen ajatuksiaan eniten kuvaavaa kuvaa tunnelmatauluista (kuva 13), lisäksi hän perusteli valitsemiaan kuvia ja kirjoitti ajatelmiaan tunnelmatauluihin.

Menneisyys on ollutta, tulevaisuus on avaimen takana. Ystävät tärkeitä. Unelmia täytyy aina olla - kaikki eivät toteudu mutta ne vievät eteenpäin. Uskalla mennä eteenpäin, avata ovi tulevaisuuteen.

Kylmän jälkeen tulee lämpö. Syksyssä on minun värini.

Vesipisarat ikkunassa - rauhaa. Puupino - kun hakkaat puita, pääset eroon ylimääräisestä energiasta. Rauhoitut, ajattelet, ratkaiset ongelmia, tosi ihanaa.

"Home is where your heart is". Missä oletkin maailmalla ja tunnet olosi hyväksi - siellä on kotisi. Avartaa omaa ajattelukykyä ja huomaa että omat tutut ympyrät ovat ehkä joskus liian "ahtaat" vaikkakin turvalliset.

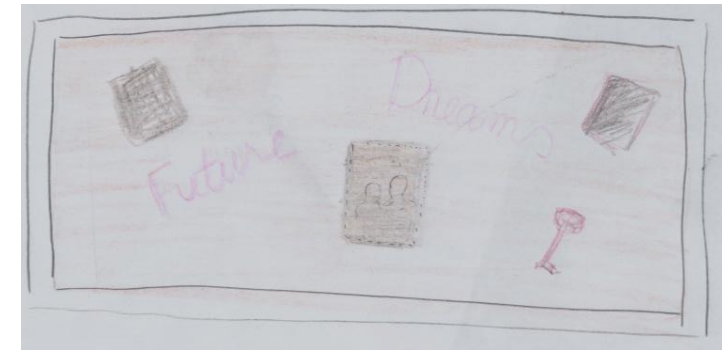

KUVA 13 Asiakkaan valitsemat kuvat

5.2 Luonnostelua

Ryhdyin luonnostelemaan seinätekstiiliä asiakkaan valitsemien tunnelmakuvien pohjalta. Asiakas halusi taidetekstiilissä olevan jotain vanhaa ja perinteistä. Tuodakseni taidetekstiiliin jotain vanhaa, päädyin käyttämään sen kehiksenä vanhaa ikkunanpokaa. Ikkunanpokan muoto myös määrittä taidetekstiilistä suorakaiteen muotoisen. Vanha ikkunanpoka edustaa taidetekstiilissä menneisyyttä, sekä maalaisromantiikkaa, josta asiakas kertoi aiemmin pitävänsä. Asiakkaan valitsemien kuvien perusteella halusin seinätekstiililuonnosten olevan tunnelmaltaan luonnollisia ja herkkiä. Halusin myös kuvastaa tulevaisuutta ja menneisyyttä, sekä niiden yhteen kietoutumista valokuvien kautta. Asiakkaalle tärkeää harrastusta, matkustamista, halusin kuvata kartta-aiheisella luonnoksella. Luonnon ja asiakkaan lempivuodenajan, syksyn, vaikutus luonnoksissani kuvastuu kirkkaissa ruskan väreissä sekä kiemurtelevissa oksissa.

Tein aluksi viisi eri luonnosta puuväreillä (kuvat 14-18, sivut 26-27). Niissä tavoittelin oikeaa tyyliä taidetekstiiliin sekä pohdin, mitä yksityiskohtia sijoittaisin siihen. Tässä vaiheessa kirjasin ylös mahdollisimman monta eri ajatusta siitä, millainen toteutettava taidetekstiili voisi olla.

KUVAT 14-16 Luonnoksia

Piirtämissäni luonnoksissa yhdistelin vanhoja valokuvia, painettuja pitsikuvioita, kirjottua tekstiä sekä leikitelin väreillä. Ensimmäiset luonnokset olivat minulle vain keino tutkia toteutettavaa taidetekstiiliä, kuten siinä käytettäviä värejä. En vielä kiinnittänyt huomiota sommitteluun, sillä tärkeintä oli saada erilaisia ajatuksia toteutettavasta taidetekstiilistä.

Ensimmäisten luonnosten jälkeen tuntui itsestään selvältä, että taidetekstiili olisi pohjaväritään vaalea ja että kirkkaat syksyiset värit olisivat yksityiskohtia. Taustan vaalea väri lisää tilan tuntua sekä tekee tilasta valoisamman. Tavoittelin luonnoksiin kolmiulotteisuutta esimerkiksi leijailevien lehtien ja kerrosmaisten pitsien muodossa, jotka myös olivat luonnosten värikkäitä yksityiskohtia. Muistoja ja menneisyyttä kuvaaviksi yksityiskohdiksi luonnoksissa nousivat avain, vanhat valokuvat ja kirjoitetut sanat, jotka toistuivat useammassa luonnoksessa. Syksyä ja muutosta kuvasin puuaiheissa, joiden värit tulevat ruskasta ja kuuraisesta maasta. Asiakkaalle tärkeää harrastusta, matkustamista, kuvasin maailmankartalla, johon kirjoitin tärkeitä sanoja.

KUVAT 17 JA 18 Luonnoksia

Jatkoin luonnostelua tekemällä luonnoksista tarkempia ja yksityiskohtaisempia. Yhdistelin seuraavissa luonnoksissani (kuvat 19-24, sivut 28-29) jo tehtyjen luonnosten yhteisiä piirteitä. Kantaviksi ajatuksiksi näissä luonnoksissa nousivat maiseman, pitsin sekä vanhojen valokuvien yhdistäminen, maailmankartan ja tekstin yhdistäminen sekä huurteinen ja ruska-ajan puu. Tein kaikki seitsemän luonnosta sekatekniikoita hyödyntäen. Sekatekniikat ovat minulle tavanomainen tapa luonnostella, sillä pidän eri elementtien yhdistelemisestä ja niillä leikittelystä. Tällä tavalla keksin myös mahdollisesti uusia toteutustapoja ja saan luonnoksista elävämpiä. Luonnoksien teemoina olivat pitsikuviointin ja vanhojen valokuvien yhdistely, oksat sekä kartta.

”Dreams, love, future” - luonnos (kuva 19) kuvaa huovutetulle pohjalle kirjottua tekstiä sekä siirrettyjä vanhoja asiakkaalle tärkeitä, muistoja herättäviä valokuvia. Pohja on väriltään sävytetty luonnonvalkoinen ja siinä on häivähdyksellä beigeä ja mahdollisesti myös kimallekuituja. Asiakas kirjoitti tulevaisuuden olevan avaimen takana, siksi avaimen muodon taakse kätkeytyy asiakkaalle merkittävä maisema.

Pitsiluonnoksista (kuvat 20 ja 21) tein sekä värikkään että mustavalkoisen version. Luonnoksissa on taustalla peltomaisema, jonka päälle on painettu pitsikuviointia sekä sommiteltu asiakkaalle merkityksellisiä valokuvia.

KUVAT 19-21 Luonnoksia

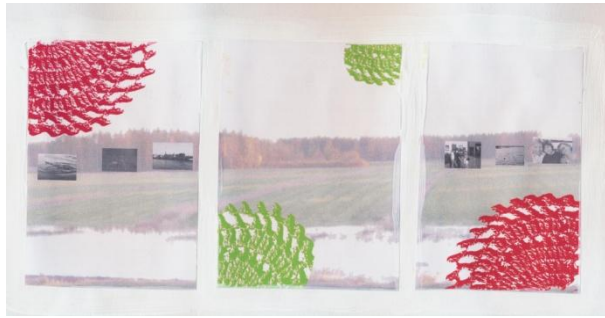

Maailmankartta-aiheiseen luonnos (kuva 22) kuvaa tyyli-
telttyä maailmankarttaa. Kartan epätasainen oranssinpunai-
nen väri tulee syksystä, jonka värit miellyttävät
asiakasta pirteydellään. Luonnostelin maanosien reuna-
alueiden ja meren rajan selkeäksi ja jyrkkäkontrastisek-
si. Halusin kartan pohjavärin olevan vaalea ja sävytetty,
sillä elämä ei ole koskaan tasaista ja yksitoikkoista
puurtamista - kuten ei maailmakaan.

Ruskaoksa-luonnoksessa (kuva 23) leikittelin pakkasen
värjäämillä lehdillä ja kolmiulotteisuudella. Taustan
vaalea oranssinhehkuinen väri, jossa on ripaus hileitä ja
kimallusta muistuttaa auringonsäteistä syksyllä. Värik-
kät lehdet tuovat väriä sekä taidetekstiiliin että ti-
laan, johon tekstiili sijoitetaan.

Huurteinen puu - luonnoksessa (kuva 24) ajatuksena oli
syksyn kuurainen oksa, jossa on enää jäljellä pu-
naisenoransseja marjoja. Pohjan siniharmaa väri kuvaa
kuulasta ja kirpeää pakkasaamua. Harmaanruskea puunrunko
ja kiemurtelevat oksat tuovat taidetekstiiliin liikkeen
tuntua.

KUVAT 25-28 Luonnoksia

Valitsin tekemistäni kuudesta luonnoksesta neljä edelleen kehiteltäviksi. Työstettäväiksi valikoituivat Maailmankartta-, Värikkäät pitsit-, Ruskaoksa- sekä Huurteinen puu -luonnokset (kuvat 25-28). Hylkäsin mustavalkoisen pitsiluonnoksen sekä mustavalkoisia valokuvayksityiskohtia sisältävän luonnoksen, sillä ne sisälsivät paljon samankaltaisia elementtejä jatkokehiteltäviksi valitsemani luonnos värikkäistä pitseistä. Jatkoin luonnostelua muokkaamalla vielä luonnosten värejä todenmukaisemmiksi sekä sommittelemalla yksityiskohtia tarkemmin. Valitsin käytettäväiksi väreiksi maanläheisiä värisävyjä, sillä ne

miellyttävät asiakastani eniten ja jatkavat tilassa jo olemassa olevaa värimaailmaa. Vaaleat värisävyt taide-tekstiilissä saavat tilan tuntumaan suuremmalta ja tuovat tilaan lisää valon tuntua. Lisäksi käytin huomioväreinä kirkkaita ruskan värejä, sillä asiakas pitää eniten niistä. Luonnostelumenetelmänä käytin edelleen sekatekniikoita; piirsin, maalasin sekä työskentelin tietokoneella. Valmiit luonnokset siirsin esityskuviin (kuvat 29-32, sivu 31).

KUVAT 29-32 Esityskuvat

Esittelin asiakkaalle neljä eri vaihtoehtoa toteutettava taidetekstiilistä: Huurteiset puut, Maailmankartta, Pitsimaisema ja Ruskaoksa. Hän valitsi toteutettavaksi taidetekstiiliksi Maailmankartan, sillä se kuvasti hänen mielestään hyvin hänen kokemaansa juurettomuutta, rauhatomuutta sekä ainaista kaipuuta jonnekin muualle. Asiakas toivoi työssä käytettävän enemmän värejä, hän ei kuitenkaan halunnut värien olevan liikaa huomiota herättäviä. Keskustelumme pohjalta päädyin kokeilemaan kartassa maanläheisiä värisävyjä korostamaan erilaisia maanmuotoja kuten vuoristoja ja aavikoita. Löytääkseni oikeat värisävyt päätin perehtyä kartoissa käytettyihin väreihin, sillä asiakas kertoi pitävänsä esimerkiksi niistä. Asiakas oli tyytyväinen ajatukseeni käyttää työn kehyksenä vanhaa ikkunanpokaa.

Asiakkaan valittua toteutettavan taidetekstiilin minusta tuntui itsestään selvältä, että toteuttaisin sen huovuttamalla, kuten olin jo ensimmäisistä Maailmankartta-luonnoksista asti pohtinut. Saatuaani asiakkaalta kannustusta käyttää taidetekstiilin kehyksenä vanhaa ikkunanpokaa päätin hyödyntää vanhempieni varastoa ja hankin kehyksen heidän avullaan. Saadakseni ikkunanpokasta käyttökelpoista kehysmateriaalia poistin siitä lasin sekä pesin sen. Halusin käyttää vanhaa ikkunanpokaa kehyksenä, sillä se toisi taidetekstiiliin rosoisuutta ja romantiikkaa - sisustuksellisia tehokeinoja, joista asiakas aiemmin kertoi erityisesti pitävänsä.

Valitsin taidetekstiilissä käytettävän vihreää väriä metsissä, ruskeaa sekä oranssinpunaista vuoristoissa, keltaista kuivilla aavikkoalueilla ja vaalean harmaata sekä sinertävää jäätiköissä. Maalasin värikokeiluita eriasteisista värivoimakkuuksista ja väriliukumista saadakseni tarkemman kuvan tekstiiliin sopivista väreistä. Halusin käyttää tekstiilissä voimakkaita värejä, sillä ne tuovat tekstiiliin kontrasteja. Värit sekoittuvat ja limittyvät työssä, sillä alueet eivät ole tarkkarajaisia. Värien sekoittumiskohdat tuovat työhön myös elävyyttä ja yksityiskohtia. Taidetekstiilin vihreät ja keltaiset sävyt poimin sisustuksesta, jossa niitä on käytetty muun muassa matossa, verhoissa, koristetyynyissä sekä tauluissa. Huoneen valaistus ei vaikuta taidetekstiilin väreihin, sillä siitä ei kohdistu siihen suoraa kohdevalaistusta.

Värikokeiluiden jälkeen piirsin luonnollisen kokoisen 1:1 luonnoksen (kuva 41, s. 38), johon myös maalasin kartan oikeilla väreillä. Aiempiin luonnoksiin verrattuna lopullinen luonnos on pelkistetympi, sillä en halunnut taidetekstiiliin jyrkkiä eroja värien vaihtumiskohtiin. Luonnoksessa suunnittelin väriliukumien paikkoja sekä pohdin lopullisessa työssä käytettävien värisävyjen määrää. Väriliukumat ovat pehmeitä ja väri vaihtuu vähitellen uudeksi, esimerkiksi vihreästä ruskeaksi. Oikean kokoista luonnosta käytin apukarttana tehdessäni taidetekstiiliä.

6 Villasella painettu kartta

6.1 Karttakokeiluja

Taidetekstiilissä käytettäväksi materiaaliksi valitsin villan, koska se on luonnollinen ja pehmeä materiaali. Toteutustavaksi valitsin huovuttamisen, sillä se antaa mahdollisuuden leikitellä väreillä ja materiaalin kolmiulotteisuudella. Huovuttaessa villakuidut takertuvat toisiinsa muodostaen tiiviin ja kestävän pinnan, tarvittaessa valmista työtä voi muokata ja työstää myöhemmin. Villaa on värjätty lukuisiin eri väreihin, lisäksi villan rakenne mahdollistaa uusien värien luomisen sekoittamalla erivärisiä villakuituja keskenään. Huovutettu villa eli huopa toistaa värit maanläheisinä ja selkeinä sävyinä.

Pohjaväriksi valitsin luonnonvalkoisen, sillä se on sävyiltään vaihteleva, mutta kuitenkin neutraali tausta muuten värikkäälle maailmankartalle. Valitsin työssä käytettäväksi eri sävyisiä vihreitä, keltaisia ja oransseja villoja, joita toisiinsa sekoittamalla loin lisää kartassa tarvitsemiä värejä. Uusia värejä sekoittaessa käytin apuna valkoista ja harmaata värjäämätöntä villaa, sillä niiden avulla sain eri sävyihin saman kirkkauden. Värien sekoittaminen tapahtui nyppimällä villakuidut toisistaan

erilleen, karstaamalla ne yhteen uudeksi väriksi ja asettamalla ne sitten lomittain toistensa kanssa. Huopuessaan kuidut kiinnittyvät toisiinsa ja saavat aikaan uusia värejä. Villa ei huopuessaan muodosta koskaan täysin tasaista väripintaa, sillä luonnonkuituna se ei värjäydy täysin tasaisesti ja värjäyserien välillä värit vaihtelevat joskus suurestikin. Villan ”monisävyisyys” sopi hyvin hyödynnettäväksi maailmankartassa, sillä tavoitteenani oli saada karttaan luonnollisia väri vaihteluita ja -liukumia. Huovuttaessa kaikki käytettävät värisävyt vaikuttavat toisiinsa samaan tapaan kuin vesiväreillä maalattaessa. Taidetekstiilissä käyttämäni luonnonvalkoinen pohja vaalensi kartassa käyttämiäni värejä.

Tein aluksi kaksi kokeilua, joissa testasin pohjamateriaalien kutistuvuutta ja soveltumista taidetekstiilissä käytettäväksi. Yhdistin kokeiluissa kuiva- ja märkähuovutusta, sillä siten sain lopputuloksesta tiiviimmän ja kuvioista tarkkarajaisia. Märkähuovutuksessa villakerrosten huopuminen yhtenäiseksi tasoksi tapahtuu veden, saippuan sekä hierovan mekaanisen liikkeen yhteisvaikutuksesta, kuivahuovutettaessa villakerrokset neulataan yhteen huovutusneulalla. Kuivahuovutuksessa on mahdollista tehdä tarkkojakin yksityiskohtia, sillä teräväkärkisellä huovutusneulalla on mahdollista työstää hyvin pieniä alueita kerrallaan. Kokeiluissa käytin karstavillalevyjä, jotka on tarkoitettu märkähuovutukseen sekä valmista esihuovutettua huopalevyä.

Aluksi märkähuovutin luonnonvillasta tiiviin huopalevyn käsin, huovan kuivuttua neulahuovutin siihen kartan (kuva 33). Mallina kartassa hyödynsin aiemmin maalaamaani 1:1 paperiluonnosta (kuva 41, s. 38). Olin edellisenä päivänä huovuttanut pohjan valmiiksi nopeuttaakseni työskentelyä kartan neulaamisvaiheessa. Nyt minun ei tarvinnut ottaa huomioon sen kutistumista neulahuovutessani karttaa kiinni pohjaan. Muotoilin ja kiinnitin kartan pohjaan vaiheittain. Aluksi muokkasin oikeita värisävyjä sekoittamalla eri sävyisiä villoja keskenään, vertasin värejä aiemmin tekemääni luonnokseen ja tein niihin tarvittaessa muutoksia.

Karttaa tehdessäni etenin vaiheittain neulahuovuttaen useita eri kerroksia päällekkäin. Käytin valkoista ja luonnonharmaata villaa sekä värisävyjen tummuusasteiden muuttamisessa että värien vaihtumiskohdissa, sillä ne tasoittivat jyrkkiä värieroja ja tekivät väreistä myös luonnollisempia ja ”karttamaisempia”. Ennen märkähuovutusta kartta näytti räikeän moniväriseltä ja erot värien välillä olivat jyrkkiä. Märkähuovutin työn suojaharson avulla, harso pitää villakuidut paikoillaan alkuhuovutuksen ajan. Kun villakuidut ovat kiinnittyneet toisiinsa ja pohjaan, voidaan harso poistaa ja huovutusta jatkaa voimakkaammin. Valmiissa karttakokeilussa värit sekoittuivat toisiinsa tasaisesti, niiden värisävyt haalenivat valkoisesta pohjasta johtuen. (kuva 34)

KUVAT 33 JA 34 Huovutuskokeilu itse huovutetulle huovalle, kuvat ennen ja jälkeen huovutuksen

Toisessa kokeilussa neulahuovutin kartan valmiille esihuovutetulle levyllä (kuva 35). Esihuovutettu huopalevy on ohut, tasalaatuinen tehdasvalmisteinen huopa, jonka arvioitu kutistumisprosentti on noin 35 prosenttia. Neulahuovuttaessani karttakokeilua huomioin pohjan kutistumisen tekemällä kartasta suuremman kuin kartta apuna käyttämässäni 1:1 luonnoksessa (kuva 41, s. 38) oli. Värien sekoittamisen tein samalla tavalla kuin aiemmassa kokeilussa, lisäksi tehostin vuoristokohtia sekoittamalla ruskeaan ja oranssiin aavistuksen punaista villaa. Pieneenä määränä käytettynä punainen villa ei erotu väriläiskänä, vaan se kirkastaa tummia kohtia kartassa.

Ohut, läpikuultava pohja vaati varovaisemman neulaamista kuin itse huovutettu paksumpi pohja, sillä terävä huovutusneula voisi repiä pohjan rikki. Karttaosien kiinnittäminen oli hankalampaa johtuen pohjan ohuudesta. Karttaa ei voinut kiinnittää yhtä tiiviisti kuin paksumpaa pohjamateriaalia käytettäessä, sillä rosainen huovutusneula olisi tällöin rikkonut ohuen huopalevyn. Valmiin näytteen märkahuovutin valmiiksi käsin käyttäen apuna jälleen harsoa. Taustan ohuudesta johtuen alkuhuovutus kesti kauemmin, sillä jouduin varomaan pohjan turhaa venymistä. Huovuttaessa työ kutistui ja tiivistyi, myös värierot kartassa tasoittuivat luonnollisemmiksi. Kutistuminen ei ollut tasaista ja siksi kartan muoto hieman vääristyi. (kuva 36) Työtä voi muokata hieman venyttämällä sitä varovasti sen ollessa vielä kostea.

KUVAT 35 JA 36 Huovutuskokeilu esihuovutetulle huovalle, kuvat ennen ja jälkeen huovutuksen

Kokeilujen jälkeen päätin huovuttaa itse taidetekstiilin taustaksi tulevan luonnonvalkoisen huopalevyn. Itse huovuttamalla sain taustasta juuri haluamani paksuisen, eikä minun tarvinnut myöhemmin huolehtia pohjan kutistumisesta. Testausten perusteella luonnonvillan kutistuvuusprosentti oli noin 20. Totesin myös, että käyttämäni villa oli hyvälaatuista ja se huopui nopeasti. Olin myös tyytyväinen käyttämiini värillisiin villoihin ja niiden laajaan väriskaalaan. Tarvittavien värien sekoittaminen osoittautui helpoksi nyppimällä villakuidut sekaisin toistensa kanssa. Päätin käyttää samoja työskentelymenetelmiä myös taidetekstiilin huovuttamisessa, sillä ne osoittautuivat toimiviksi kokeilukappaleita huovuttaessa.

Kokeiluiden perusteella huomasin, että erityisesti huomiota tulee kiinnittää karttakappaleiden oikeaan kokoon sillä pohja ei enää kutistu huovutettaessa ja siksi myöskään uudet villakerrokset eivät kutistu paljoa. Karttaa tehdessä on mahdollista työskennellä asteittain ja valmiita kohtia on helppo muokata irrottamalla karttakerros pohjasta ja neulata se uudelleen kiinni pohjaan. Uusien värien lisääminen tapahtuu lisäämällä niitä edellisten kerrosten päälle. Neulahuovuttamalla tehty kartta tuo tekstiiliin kolmiulotteisuutta, sillä lisätyt yksityiskohdat jäävät koholle taustaan verrattuna.

6.2 Taidetekstiilin pohjan huovuttaminen

Aloitin taidetekstiilin valmistamisen huovuttamalla ensin pohjan tasona. (kuvat 37-40 s. 37) Muotoilin suorakaiteen mallisen kappaleen asettamalla useita ohuita karstavilla-levyjä päällekkäin, siten että päällekkäisten levyjen kuidut ovat vastakkaissuuntaisesti toisiinsa nähden. Vastakkaissuuntaiset kuidut takertuvat kiinni toisiinsa huovutuksen aikana muodostaen siten tiiviin huovan. Ennen huovuttamisen aloittamista asetin villakerrosten päälle harson pitämään kuidut paikoillaan alkuhuovutuksen ajan ja kostutin villalevyn lämpimällä vedellä ja saippuan seoksella.

Pohjan suuresta koosta johtuen huovutin sen pienissä osissa. Käsittelin ensin koko huovan kevyesti läpi molemmiin puolin, jotta villakerrokset kiinnittyisivät toisiinsa. Tämän jälkeen huovutin levyä voimakkaammin, lisäten välillä kuumaa saippuavettä, kunnes se tiivistyi ja kutistui oikean kokoiseksi. Parin tunnin huovuttamisen jälkeen viimeistelin huovan tiiviiksi hankaamalla sitä voimakkaasti pesualustaa vasten. Lopuksi huuhtelin huovan vielä vuorotellen kuumalla ja kylmällä vedellä. Muotoilin huovan suorakaiteen muotoiseksi varovasti venyttämällä, välttääkseni venymät kuivatun sen tasossa.

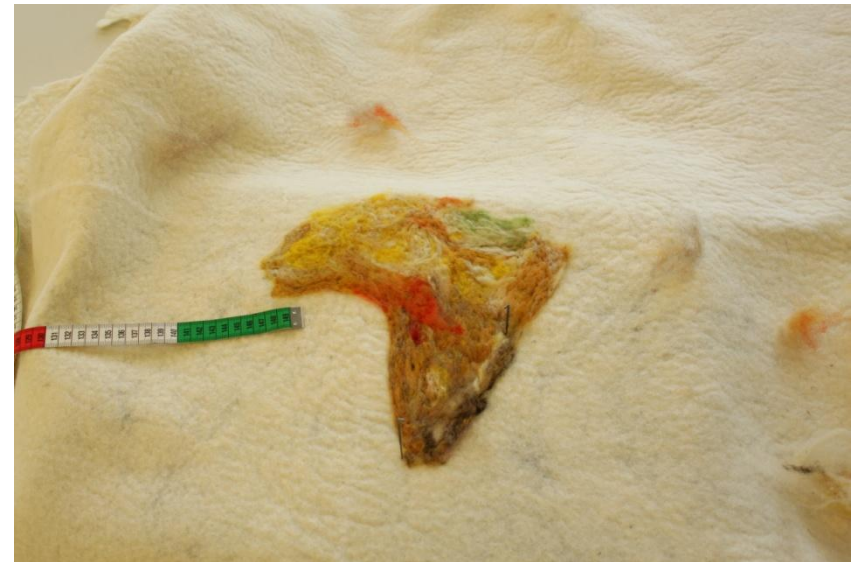

KUVAT 37-40 Taidetekstiilin pohjan huovuttaminen

6.3 Kartan neulaaminen ja työn viimeistely

Pohjan kuivuttua merkitsin siihen kehysten mitat valkealla liidulla ja jaoin syntyneen alueen neljään pienempään suorakaiteen muotoiseen osaan työskentelyn helpottamiseksi. Kartan neulahuovuttaminen kiinni pohjaan on helpompaa, kun mittasuhteita on mahdollista tarkastella pienemmässä kokonaisuudessa kerrallaan, tässä tapauksessa neljänneskartassa. Ennen neulaamisen aloittamista sekoitin tarvitsemiani värisävyjä käyttämistäni villoista. Siten työskentely sujui nopeammin, eikä minun tarvitsisi keskittyä enää värien muunteluun neulaamisvaiheessa.

Neulasin karttakuvion maanosa kerrallaan, aloittaen keskeltä karttaa. Työskennellessäni tarkistin oikeita värejä sekä mittasuhteita apuna käyttämästäni 1:1 luonnoksesta (kuva 41), mittasin kappaleiden oikeat etäisyydet toisiinsa apuviivojen avulla (kuva 42). Mittasuhteiden oikea hahmottaminen oli välillä hankalaa, sillä kolmiulotteisuus sai kartan näyttämään pienemmältä kuin se todellisuudessa oli. Kartan kokoa ja muotoa oli helppoa muuttaa irrottamalla jo neulatut villakuidut pohjahuovasta ja neulaamalla ne uudelleen kiinni oikeaan muotoonsa. Tarkkarajaisuutta vaativia reuna-alueita neulatessani venytin villakuituja rantaviivan suuntaisesti, siten kuvion ja pohjan välinen raja muodostuu selkeäksi ja yhtenäiseksi.

KUVAT 41 JA 42 Mallikuvuluonnos sekä työskentelyn aloitus

Muotoilin maa-alueita ensin huovan päällä ennen niiden neulaamista kiinni pohjahuopaan, työskentelyssä etenin sisämaasta rannikolle. Suurten maa-alueiden neulahuovuttaminen sujui nopeasti, sillä väripinnat olivat laajoja ja värimuunnokset pystyi tekemään liukumalla. Tasaisissa maanmuodoissa sekoitin pääväreihin valkoista ja harmaata villaa, sillä ne elävöittävät väriä tuomalla siihen eri sävyjä. Tasaisen ja elävän pinnan saavuttamiseksi neulasin erivärisiä villakerroksia päällekkäin, kerrokset kuultavat toistensa läpi muodostaen murrettuja yhdistelmävärejä. Lisätäkseeni taidetekstiilin kolmiulotteisuutta tein vuoristoista tasankoalueita korkeampia lisäämällä niihin useita villakerroksia. Tehostaakseni korkeuseroja käytin vuoristokohdissa tummia värejä kuten mustaa ja ruskeaa, sekä punaisia villakuituja tehostevärinä.

Pienissä yksityiskohdissa, kuten saarissa, käytin jopa viittä eriväristä villaa, jolloin kohdasta muodostui paksumpi ja samalla tummempi. Tummia kohtia vaalensin lisäämällä niihin hieman valkoista villaa. Valkoisen ja harmaan villan sekoittaminen mihin tahansa käytettävään väriin elävöitti niiden sävyjä. Pienten yksityiskohtien, kuten saarien ja vuoristojen, huovuttaminen vaati erityistä tarkkuutta. Neulahuovutin yksityiskohdat lisäämällä pienen määrän villakuituja kerrallaan, myös yksityiskohtien muotoilu ensin pöydän päällä auttoi saavuttamaan halutun muodon.

KUVAT 43 JA 44 Työskentelyä

Neulatessani maailmankarttaa tarkastelin alueita sekä yksityiskohtina (kuvat 45 ja 46) että laajempina alueina. Läheltä katsottaessa on tärkeää, että alueen reunat ovat tarkkarajaiset ja että väri on kirkas ja selkeä. Liika valkoisen ja harmaan villan käyttö samentaa värejä ja saa ne näyttämään kuluneilta. Kirkastaakseni värejä lisäsin sameisiin kohtiin lisää niissä käytettyä pääväriä ohuina kerroksina. Myös tehostevärien käyttö pienillä alueilla sai ympärillä olevat värit näyttämään voimakkaammilta ja kirkassävyeisemmiltä.

Vuoristo- ja aavikkoalueilla käytin paljon oranssia ja harmaata villaa, joista sekoittamalla sain aikaan elävän pinnan (kuva 45). Kirkastamaan murrettuja värisävyjä käytin lisäksi kirkkaan keltaista ja punaista villaa, joita sekoitin oranssin villan sekaan ohuina kuituina. Rantaviivan kohdalla neulasin useamman villakerroksen päällekkäin, jotta pohjan ja kuvion välinen korkeusero kasvaisi eikä alueiden välinen kohta näyttäisi kaukaa katsottaessa epämääräiseltä. Vehreämmillä alueilla, käyttäessäni paljon valkoista villaa värien elävöittämiseksi, ongelmaksi muodostui reuna-alueiden suttuisuus kaukaa katsottaessa. Terävöittääkseni reunoja lisäsin alueille enemmän kirkkaita värejä, kuten vihreää, vähentääkseni valkoisen himmentävää vaikutusta.

KUVAT 45 JA 46 Yksityiskohtia taidetekstiilistä

Neulattuani koko kartan valmiiksi tarkastelin työtä seinällä. Lisäsin pohjahuopaan vielä paikoittain valkoisia merinovillakuituja sekä hilekuituja tuomaan siihen elävyyttä. Märkähuovutin valmiin työn käsin, kuten aiemmin huovutin pohjahuovankin. Aluksi käytin apuna ohutta harsoa pitämään villakuidut paikoillaan. Kun kuidut olivat kiinnittyneet tarpeeksi, otin harson pois ja jatkoin huovuttamista, kunnes työstä ei erottanut erillisiä irrallisia kuituja. Lopuksi huuhtelin työn kuumalla ja kylmällä vedellä ja asetin sen kuivumaan tasolle. (kuvat 49-52, s. 42)

Työn kuivuttua höyrytin sen varovasti suoraksi varoen litistämästä kolmiulotteisia yksityiskohtia. Venyitin huopaa varovasti oikeisiin mittasuhteisiin, sillä villa kutistuu aina hieman epätasaisesti huovutettaessa. Loppusilaukseksi kirjoitin karttaan sanat ”carpe diem” sinapinkeltaisella pellavalangalla. Valitsin langan värin sointumaan huovan väriin, jotta se sulautuisi osaksi taidetekstiiliä. Kirjottu teksti ei erotu kaukaa katsottaessa: asiakkaan toiveiden mukaisesti se on työssä piilotettuna.

KUVAT 47 JA 48 Työskentelyä sekä valmiin vielä huovuttamattoman seinätekstiilin tarkastelua

KUVAT 49- 52 Taidetekstiili ennen huovutusta (vas. ylh.), alkuhuovutus harson avulla (oik. ylh.), huovutus ilman harsoa (vas. alh.) ja lopputiivistys sekä huuhtelu (oik. alh.)

6.4 Taidetekstiilin pingotus kehyksiin

Työn kehyksiin pingotusta varten irrotin kehyksenä käyttämästäni vanhasta ikkunanpokasta ohuet ikkunalasias paikallaan pitävät listat sekä puhdistin kehyksen irtonaisesta maalista. Pingotin kehyksiin valkoisen lakanakangasta antamaan tukea huovalle (kuva 53). Lakana myös estää huopaa venymästä ajan kuluessa, sillä se estää huopaa liikkumasta edestakaisin. Huovan taakse pingotettua lakanakangasta ei huomaa taidetekstiiliä katsottaessa, se ei myöskään vaikuta taidetekstiilissä käytettyihin väreihin väärin väärin vaan säilyttää ne luonnollisina.

Tasoitin huovan reunat, leikkasin siitä kehyksiin sopivan ja höyrytin sen vielä kerran. Pingotin huovan lakanakangasta päälle nitomalla. Kiinnitin huovan kehyksiin mahdollisimman tiheästi, jotta siihen ei tulisi myöhemmin venymiä. Tiheä nitominen myös auttaa kiinnittämään työn tasaisen kireästi. Lopuksi kiinnitin ikkunalistat takaisin paikoilleen (kuva 54). Listat peittävät niitit, lisäksi ne tukevat huovan ja kankaan reunoja ja estävät niitä venymästä.

KUVAT 53 JA 54 Taidetekstiilin pingotus kehyksiin

KUVAT 55-57 Taidetekstiili muokattuna seinälle sekä yksityiskohtia taidetekstiilistä

7 Asiakkaan kommentit taide- tekstiilistä

Esittelin valmiin työn asiakkaalle esitys- ja yksityiskohtakuvien avulla (kuvat 55-57, sivu 44). Taidetekstiilin ripustaminen seinälle tapahtuu myöhemmin keväällä 2012 yhdessä asiakkaan kanssa, mistä johtuen tässä opinäytetyöraportissa ei ole kuvaa valmiista taidetekstiilistä seinällä. Näkemiensä kuvien perusteella asiakas kertoi pitävänsä taidetekstiilistä ja sen toteutustavasta, hänen mielestään huomioin hyvin taidetekstiilin sijoituspaikan sen koossa sekä kehys- ja materiaalivalinnoissa.

Asiakas sanoi taidetekstiilin kuvastavan hyvin hänen asettamiaan toiveita taidetekstiilistä. Hän koki taidetekstiilin omakseen ja mieltyi siihen. Erityisesti hän piti kehyksistä, joiden hän sanoi tuovan taidetekstiiliin jotain vanhaa, mutta silti kotoisaa. Maailmankartassa tiivistyivät asiakkaan ajatukset maailmasta, matkustelusta sekä siitä, että hän ”haluaa koko maailman”. Asiakas kuvaili taidetekstiilin kehysten kuvailevan hänen kaipaamaansa kotia ja perhettä, kehysten sisällä olevan maailmankartan taas hänen innostustaan matkustamiseen. Kartan toteutustapa oli asiakkaan mielestä luonnollinen ja hän

piti kehysten ja kartan välisestä vuoropuhelusta sekä materiaalien välisestä leikkisyydestä.

Asiakas kertoi pitävänsä taidetekstiilissä käytetyistä väreistä ja niiden maanläheisyydestä. Hänen mielestään olin huomionnut hyvin hänen mieltymyksensä maanläheisiin väreihin ja luonnollisuuteen. Hän piti erityisesti kartan realistisuudesta ja aitoudesta. Asiakas oli tyytyväinen taidetekstiilin kokoon: se täyttää seinän olematta kuitenkaan liian suuri ja hallitseva. Taidetekstiilin pehmeät materiaalit tekevät siitä miellyttävän katsoa. Asiakas sanoi pitävänsä yllätyksellisestä carpe diem - tekstistä, joka on taidetekstiilissä yllätyksenä katsojalle.

8 Päättäntä

Taidetekstiilin tekeminen asiakastyönä oli kokemuksena positiivinen, haastava ja kannustava. Saavutin asettamani tavoitteet toteuttaen taidetekstiili yhdistäen asiakkaan toiveet, oma tyylini sekä ammattitaitoni. Prosessin aikana opin enemmän tavastani suunnitella ja toteuttaa, sain myös enemmän itsevarmuutta omaan luovaan prosessiini ja työskentelytapaani. Pehdyin tarkemmin asiakastyön tekemisessä läpi käytäviin suunnittelun ja toteuttamisen vaiheisiin sekä sovelsin niitä käytäntöön.

Pysyin asettamassani aikataulussa: toteutin opinnäytetyöprosessin noin kolmessa kuukaudessa, mikä on nopea toteutusaikataulu asiakastyötä ajatellen. Tein asiakastyön minulle jo ennestään tutulle henkilölle, jolloin yhteydenpito asiakkaaseen oli helppoa ja luontevaa. Pidin yhteyttä asiakkaaseen sähköpostitse, puhelimitse sekä Skypen välityksellä. Nämä yhteydenpitokeinot osoittautuivat hyviksi, kun välimatka asiakkaan ja minun välillä on lähes 1000 kilometriä, eikä tapaamismahdollisuutta järjestynyt. Tiedotin asiakkaalle eri työvaiheista sekä lähetin hänelle kuvia luonnoksista.

Onnistuin yhdistämään asiakkaan toiveet taidetekstiilistä ja oman tyylini. Taidetekstiilin toteutustekniikkana huovutuksen ja kirjannon yhdistäminen oli mielestäni onnis-

tunut valinta. Opinnäytetyöprosessin aikana opin lisää huovuttamisesta ja kahden eri tekstiilitekniikan luovasta yhdistämisestä. Olen tyytyväinen lopputulokseen, sillä mielestäni taidetekstiilissä kuvastuu asiakkaan alussa esittämät toiveet carpe diem-henkisestä, muistoja tallentavasta ja herättävästä työstä. Huomioin mielestäni myös hyvin asiakkaan värimieltykset sekä intohimon matkustamiseen. Olen tyytyväinen taidetekstiilin sommitteluun: karttakuvio on tasapainoinen ja työn värit ovat eläviä. Taidetekstiiliä katsoessa tulee kolmiulotteinen vaikutelma, mikä oli myös tavoitteenani. Taidetekstiilin kehysvalinta on mielestäni onnistunut, sillä se herättää muistoja asiakkaassa ja soveltuu työn värimaailmaan myös tyyllillisesti. Kehys viimeistelee taidetekstiilin ja tuo siihen ryhtiä. Olisin voinut aloittaa opinnäytetyöprosessin suunnittelun ja aikatauluttamisen aikaisemmin, jotta olisin saanut mahdutettua aikatauluuni myös taidetekstiilin ripustamisen.

Asiakkaan ja minun välinen sukulaissuhde ei mielestäni vaikuttanut taidetekstiilin suunnittelu- ja toteutusvaiheisiin. Asiakas antoi minulle vastuun ammattitaitoisena suunnittelijana. Sen, että tunsimme jo ennestään huomasi esimerkiksi siitä, että hän kehotti minua valitsemaan ”hänen näköisiä värejä ja materiaaleja”. Myös yhteydenpito välillämme oli luontevampaa kuin se ehkä olisi ollut tuntemattoman asiakkaan kanssa. Meillä oli jo ennestään yhteinen sävel ja tiesin asiakkaan mieltymyksistä sekä

ajatuksista ja menneisyydestä enemmän kuin olisin koskaan saanut tietää ”vieraasta” asiakkaasta. Taidetekstiilin ideointi- ja luonnosteluvaiheissa huomasin, että minun oli helppo valita asiakasta miellyttäviä kuvia ja hän kertoikin, että häntä eniten miellyttävien kuvien valinta oli vaikeaa. Toteutusvaiheessa en huomannut tekeväni asioita eri tavalla kuin olisin tehnyt vieraan asiakkaan kanssa. Tehdessäni taidetekstiiliä keskustelin paljon asiakkaan kanssa sen värimaailmasta, ja siksi työskentelyni oli itsevarmempaa kuin se ehkä olisi ollut asiakastyötä vieraalle henkilölle tehdessä. Taidetekstiili on asiakkaalle ja minulle henkilökohtaisempi, sillä olemme keskustelleet siitä paljon opinnäytetyöprosessin aikana ja luoneet sille merkityksiä keskusteluidemme pohjalta.

Taidetekstiilin materiaalikustannukset ovat mielestäni kohtuulliset: huovutusvillat maksoivat noin 30 euroa, kehyksenä käyttämäni ikkunanpoka oli minulla varastossa, joten se oli ilmainen samoin kuin kehysten taustalle pingottamani lakanakangas. Myöskään työtiloista ei tullut kustannuksia, sillä työskentelin vuorotellen kotonani sekä koulun tiloissa. Taidetekstiilin suunnitteluun käytin aikaa noin viisi viikkoa ja huovuttamiseen ja viimeistelyyn noin kolme viikkoa, yhteensä taidetekstiilin valmistamiseen käytin noin kymmenen viikkoa eli noin neljästä tuntea. Työtuntien perusteella laskettuna taidetekstiilin kohoaisi mielestäni turhan korkealla, yli 2000 euroon. Taidetekstiili on ensimmäinen tekemäni asiakas-

työ, joten se tulee ottaa huomioon määriteltäessä taidetekstiilin hintaa. Hinta-arviossa jaoin käytetyt työtunnit kolmella, jotta saatu hinta olisi realistisempi. Useita taidetekstiileitä tehtäessä työskentely rutinoituu ja valmistusprosessi on tällöin myös nopeampi. Taidetekstiilin arvioiduksi hinnaksi tuli tällä tavalla laskettuna noin 250 euroa, mikä on mielestäni realistinen hinta.

Kuvaluettelo

Kuvat 1 ja 2 Minna Taipale. 2010. Tekijän omat arkistot
Kuvat 3 ja 4 Minna Taipale. 2011. Tekijän omat arkistot
Kuva 5 Minna Taipale. 2012. Tekijän omat arkistot
Kuvat 6-8 Vuokko Taipale. 2011. Tekijän omat arkistot
Kuva 9 Tunnelmataulu 1

kirsikanoksa: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
http://www.flickr.com/photos/kris_tapalmu/5567575093/

kamera: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
http://www.odnoklassniki.ru/#/doi_nadoo/album/385225546682

purkki: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://weheartit.com/entry/21349764>

maisema: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://allesenalles.tumblr.com/post/12113275725>

vanha kirje: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://cygnesdelanuit.tumblr.com/post/11691547319>

karttapallo: [viitattu 24.20.2011] saatavissa:
<http://mydietconsistsofglitter.tumblr.com/post/12047772992>

timantit: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://theprincessblog.tumblr.com/page/7>

kahvimuki: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://www.flickr.com/photos/rickpoon/384151415/>

avain: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://tolea.blogg.no/?c=1319840839>

Kuva 10 Tunnelmataulu 2

lankakerät: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://attic24.typepad.com/.a/6a00e551101c548834015437056081970c-popup>

tammerhot: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://pinterest.com/pin/17782188525663423/>

huulet: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://www.photoblog.pl/melle/90532991>

polku: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
http://www.etsy.com/listing/56777182/summer-please-return-fine-art-landscape?ref=fp_treasury_1

koivut: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://fotki.yandex.ru/users/valeria-sp/view/35312/?page=0>

ruska: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://weheartit.com/entry/16738630/via/synodic>

pakkasoksa: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://artpixie.tumblr.com/page/17>

Kuva 11 Tunnelmataulu 3

sade: [viitattu 24.10.2011]
saatavissa:
<http://emmaswindow.blogg.se/?tmp=04142728>

tyttö: [viitattu 24.10.2011]
saatavissa:
<http://www.tumblr.com/dashboard/4/240639161>

kirjat: [viitattu 24.10.2011]
saatavissa:
<http://itswhatkeepsmealive.tumblr.com/post/15687292473>

puupino: [viitattu 24.10.2011] saatavissa:
<http://april27th.tumblr.com/post/10072369752/paperocean-by-kelley-f>

valokuvat: [viitattu 24.10.2011] saatavissa: <http://up-above.tumblr.com/post/12083273101>

3. Luonnollisuus

koditon: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://favim.com/image/225542>

kartta: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://wearethereasonss.tumblr.com/page/3>

lentokone: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://annzz.tumblr.com/post/9509903453>

Kuva 13 Asiakkaan valitsemat kuvat tunnelmatauluista, Minna Taipale. 2012. Tekijän omat arkistot
Kuvat 14- 28 Luonnoksia, Minna Taipale. 2012
Kuvat 29-32 Vuokko Taipale, muokannut Minna Taipale. 2012. Tekijän omat arkistot
Kuvat 33-54 Minna Taipale. 2012. Tekijän omat arkistot
Kuva 55 Vuokko Taipale, muokannut Minna Taipale. 2012. Tekijän omat arkistot
Kuvat 56 ja 57 Minna Taipale. 2012. Tekijän omat arkistot

Kuva 12 Tunnelmataulu 4

matkalaukut: [viitattu 9.1.2012] saatavissa:
<http://www.apartmenttherapy.com/sf/travel/buying-vintage-luggage-on-craigslist-061226>

kyltit: [viitattu 9.1.2012] saatavissa: <http://nikes-onmyfeet.tumblr.com/post/5945343245>

4. Matkalla

Lähteet

Anttila, P. 2007. Realistinen evaluaatio ja tuloksellinen kehittämistyö. Hamina: Akatiimi Oy.

Kivimäki, A. 1997. Carpe diem! Hauskaa ja hyödyllistä latinaa. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Rees, S. 2001. Kodin valot. Helsinki: Tammi.

Rihloma, S. 1999. Valaistus ja värit sisustussuunnittelussa. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Wilhide, E. 2002. Valot ja sisustus; tunnelmallisia ja tyylikkäitä valo- ja sisustusratkaisuja koko kotiin. Helsinki: WSOY.

Aineistot

Kuusela, N. 2004. Tuhkimon taivas: taidetekstiili yksityiskotiin. Kuopion Muotoiluakatemia. Opinnäytetyö.

Ojala M. 2010. Haave: asiakkaalle suunniteltu ja huovuttamalla valmistettu taidetekstiili. Kuopion Muotoiluakatemia. Opinnäytetyö.

SAVONIA